

Elementy procesu komunikacji

Komunikacja a więc wymiana różnego rodzaju informacji, zachodzi na wielu poziomach.

Najbardziej bliskim człowiekowi poziomem, sięgającym w jego sferę osobistą, jest poziom **intrapersonalny**.

W obrębie ciała każdego człowieka, ośrodkowy układ nerwowy odbiera i wysyła mnóstwo informacji, regulując w ten sposób procesy życiowe organizmu.

Kolejnym poziomem jest **komunikowanie interpersonalne – międzyludzkie**.

Komunikowanie międzyludzkie sięga najstarszych form skupisk ludzkich, które dzięki zdolności porozumiewania mogły przekształcić się w zorganizowane społeczeństwa. Pierwotnym sposobem komunikowania były gesty i inne przejawy komunikacji niewerbalnej. Rozwój mowy dał możliwość precyzyjnego wyrażania i przekazywania myśli, co niewątpliwie miało wpływ na kształtowanie relacji międzyludzkich.

Zaistnienie zwartych społeczności dało możliwość rozwoju kolejnego poziomu porozumienia, mianowicie **komunikację wewnątrzgrupową**.

Na tym poziomie zaczęły wykształcać się formy i wzory ludzkich interakcji, pojawił się problem powiązań, kontroli i hierarchii.

Członkowie społeczności byli zobowiązani do przestrzegania ustalonych norm, określono granice i zaistniało zjawisko wpływu społecznego.

Ostatnim rodzajem przekazywania informacji wykształconym przez człowieka jest **komunikacja masowa**. Powstała ona z chwilą pojawienia się nowych środków przekazu: książki, radia, telewizji, internetu. Na tym poziomie w wymianie informacji uczestniczy duża grupa ludzi.

Efektywne komunikowanie się to szereg powiązanych elementów, dzięki którym proces ten służy zdobywaniu wiedzy o otaczającym świecie, pozwala poznać myśli i uczucia innych ludzi, a także interpretować posiadane informacje.

Do najważniejszych elementów procesu komunikacji należą:

- kontekst
- uczestnicy
- komunikat
- kanał przekazu

-szumy

-sprzężenie zwrotne

Ogólnie mówiąc ,**kontekst** to warunki, w jakich odbywa się proces porozumiewania. Ten element rozpatrywany jest w kilku aspektach, pierwszy z nich to otoczenie fizyczne, w którym dokonuje się ten proces.

Aspekt historyczny , biorący pod uwagę ilość sytuacji z przeszłości, do których odwołują się uczestnicy procesu komunikacji.

Aspekt psychologiczny dotyczy wzajemnego postrzegania się uczestników kontaktu i wpływu spostrzeżeń na określanie znaczeń przekazywanych informacji.

Aspekt kulturowy , obejmujący wartości, symbole i zachowania , jakie preferowane są w danej społeczności (narodowości).

Elementem bez którego proces komunikacji nie miałby miejsca są **uczestnicy**, pełniący rolę nadawców i odbiorców. Każda osoba w tym procesie pełni obie role jednocześnie. Musi być zdolna do nadawania komunikatu i odbierania informacji od drugiej osoby.

Komunikat jest centralnym elementem procesu porozumiewania się . Przekaz dokonuje się za pomocą systemu symboli czyli słów i dźwięków.

Kanał przekazu jest to droga , za pomocą której komunikat trafia od nadawcy do odbiorcy. Podstawowym kanałem służącym przekazowi informacji jest mowa i zdolność słyszenia słów.

Elementem niepożądanym w procesie komunikacji są tzw. **Szumy** ,czyli zakłócenia przekazywania i odbioru informacji. Szumami będą wszystkie czynniki , które mogą przyczynić się do zniekształcania pierwotnego przekazu np. temperatura, poziom hałasu, miejsce i czas przeprowadzenia rozmowy.

Ostatnim elementem komunikatu jest **sprzężenie zwrotne**.

Nazwą tą określa się reakcję odbiorcy na komunikat.

Na drodze przekazywania i odbierania informacji występuje wiele przeszkód. Trudności mogą wynikać z czynników fizycznych i psychologicznych.

Do czynników fizycznych zalicza się: pośpiech, hałas, niekorzystne warunki atmosferyczne, niewyraźną mowę.

Do drugiej grupy należą choroby psychiczne i różnego rodzaju mechanizmy obronne.

Podstawową sprawą ułatwiającą komunikowanie jest szacunek wobec drugiej osoby, otwartość i aktywne reagowanie na otrzymywane treści. Należy pamiętać, że komunikacja wymaga współpracy nadawcy i odbiorcy, w przeciwnym razie pozostaje monolog.

Patrycja Glapiak

Bibliografia:

Nęcki Z: Komunikacje międzyludzka. Wyd. Antykwa, Kraków 2000